

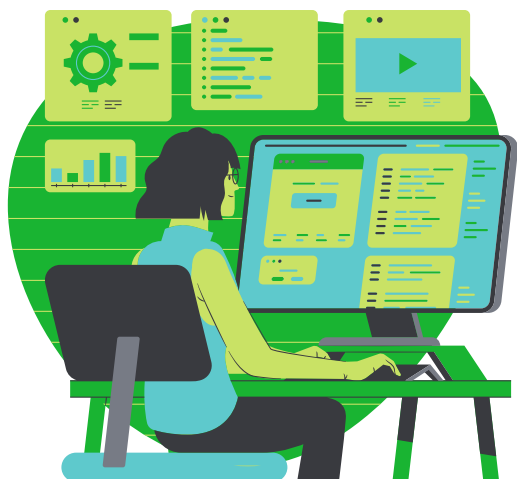
ČERVEN 2021/ ČÍSLO 1

SPOLEČNĚ PROTI DEZINFORMACÍM

Newsletter pro seniory o dezinformacích

PROČ PRÁVĚ MY?

Newsletter Vám poskytujeme v rámci projektu *Představení migrace a integrace mladým a seniorům*, který má za cíl i mimo jiné boj proti dezinformacím. V rámci projektu budeme dezinformace nejen vyvracet, ale i poskytovat objektivní a ověřené informace o migraci a integraci. Poradíme Vám, jak dezinformace rozpoznat.

Dezinformace se často týkají právě migrace. Strach z neznámého je přirozený a dezinformátoři cílí právě na tyto naše emoce. Snaží se v nás vyvolat strach a iracionální úsudek. Určitě si vzpomínáte na seniora Baldu, prvního odsouzeného českého teroristu, který zavinil nehodu vlaku. **Pan Balda se stal obětí dezinformací.** Propadal se čím dál hlouběji internetem ve změti fake news a konspirací, což ho dovedlo k tak zoufalému kroku. **Pojďme proti dezinformátorům bojovat společně!**

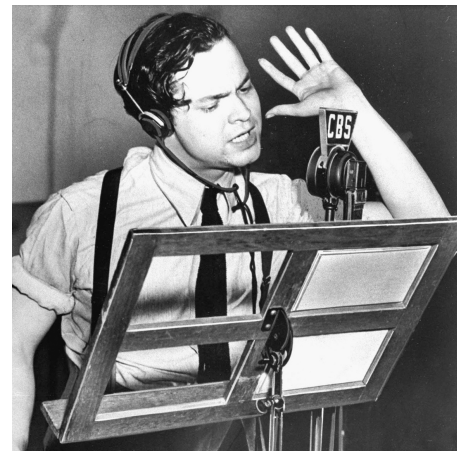
Za OPU, Aneta Šubrtová

HISTORIE DEZINFORMACÍ

Lidé měli vždy sklony ke schematizaci, generalizacím a konformitě. Podléháme emocím a strachu a jen s obtížemi se rozhodujeme skutečně racionálně. Hoaxy tu byly už před příchodem internetu a sociálních sítí.

V roce 1938 sugestivní **rozhlasové vysílání hry Orsona Wellese o marťanské invazi přesvědčilo o reálné hrozbě** obyvatele napříč Amerikou, řada z nich utekla ze svých domů a mnozí se začali připravovat na ozbrojený odpor. Mluví se o tom, že panice a hysterii propadlo až milion posluchačů.

S příchodem internetu se mělo za to, že všichni lidé budou mít možnost si informace ověřovat, a tak přestanou přeposílat spamy a věřit podvodům. Opak se ale ukázal být pravdou. Lži a manipulace se internetem šíří mnohem rychleji. Protože zatímco všichni teď máme nástroj ke sdílení informací, jen málokdo ho používá i k tomu, aby si je také ověřil.

ZNÁTE ROZDÍL?

DEZINFORMACE

Lživá, klamná, falešná informace, která má za cíl ovlivnit úsudek a názor jedince, skupiny či celé společnosti.

Významově se kryje jak s fake news, tak s některými hoaxy či konspiracemi.

HOAX

Hoax je podvodná, mystifikační, poplašná, varovná či žertovná klamná zpráva. Je obvykle nevyžádaná a obsahuje výzvu k dalšímu šíření.

FAKE NEWS

Úmyslné šíření dezinformací prostřednictvím tradičních nebo internetových médií a sociálních sítí, a to za účelem politického či finančního zisku.

**Slovo Fake je anglický výraz pro falešný
Slovo News znamená novinky nebo zprávy**

KONSPIRAČNÍ TEORIE

znamená teorii spiknutí. Teorie, které vysvětlují historické nebo současné události jako výsledek tajného spiknutí skupiny elit/mocných

ŘETĚZOVÉ E-MAILY: KDY ZBYSTŘIT?

- ✓ V e-mailu jsou hesla jako "tohle před Vámi tají", "rychle než to smažou", "tohle v médiích nenajdete"
- ✓ Zpráva nabádá ke sdílení, obsahuje šokující sdělení a útočí na emoce
- ✓ Zpráva přišla v e-mailu jako dvacátá kopie, odeslaná dalším desítkám lidí
- ✓ Zpráva je napsaná podezřelou češtinou, s vykřičníky, pasážemi s velkými písmeny a chybami
- ✓ Zprávě chybí důvěryhodný zdroj

Nezáleží na tom, zda Vám zpráva přišla od pro Vás důvěryhodného zdroje (přátelé, rodina), i oni se mohli nechat napálit, nebo mohla být jejich e-mailová schránka nabourána.

OVĚŘOVÁNÍ INFORMACÍ A ZDROJŮ

Nadační fond
nezávislé
žurnalistiky

Pokud zpráva nemá žádný zdroj, ani autora, jedná se pravděpodobně o nedůvěryhodný zdroj. Důvěryhodné zdroje můžete najít na stránkách Nadačního fondu nezávislé žurnalistiky, kde je možné se podívat jak na důvěryhodné, tak na konspirační či dezinformační weby, a to ve složce Rating médií.

Pokud se Vám newsletter líbí, budeme rádi, když jej budete sdílet s Vašimi blízkými z řad seniorů. Pokud byste chtěli newsletter odebírat v elektronické formě přes e-mail, stačí se přihlásit k odběru na e-mailu: aneta.subrtova@opu.cz